

ŠKOLA BEZ NASILJA

Mirjana Dobrić, prof.



O “ljudskosti “ društva

“...Neko društvo je ljudsko i u onoj mjeri u kojoj se njegovi članovi - takvi kakvi jesu različiti-uzajamno uvažavaju i potvrđuju...”

M.Buber

ŠTO JE AGRESIVNO PONAŠANJE?

- svaki oblik ponašanja koji ima za svrhu povrijediti ili nanijeti bol drugom ljudskom biću koje to ponašanje pokušava izbjeći
- manjak kontrole u ponašanju
- naučeno ponašanje
- Neravnoteža snage i moći

Što je zlostavljanje (bullying)?

- Oblik ponašanja koji traje duže vrijeme, ponavlja se i usmjereno je na istu osobu
- Namjerno, svjesno negativno postupanje
- Namjera da se drugog povrijedi i zastraši
- Nesrazmjer moći
- Ponašanje koje se ne može ničim opravdati
- Nasilje u kojem je učenik trajno i učestalo izložen negativnim postupcima jednog ili više učenika koji ga žele povrijediti, poniziti i izložiti neugodnostima

Zlostavljanje nije:

- Jednokratni incident
- Prijateljska razmirica ili nesporazum
- Slučaj ili pogreška
- Nenamjerno nanošenje boli
- Prijateljsko zadirkivanje
- Nasilno rješavanje sukoba između prijatelja iste moći

Vrste zlostavljanja

- **Verbalno** –nazivanje pogrdnim imenima, ruganje i omalovažavanje
- **Fizičko** –udaranje, guranje, rušenje, otimanje, uništavanje stvari
- **Socijalno**-ogovaranje, izbjegavanje, ignoriranje, izoliranje, širenje laži i glasina
- **Psihološko**-ismijavanje, neželjeni dodiri i komentari, ucjenjivanje, prijetnje i iznuđivanje novca

Rang učestalosti nasilja u školi

- 1.oštećenje školske imovine
- 2.verbalno nasilje
- 3.fizičko nasilje
- 4.socijalno i psihološko nasilje

Što kažu stručnjaci?

PSIHOLOŠKI I SOCIJALNI ČINIOCI AGRESIVNOSTI:

- gledanje mnogo nasilja na TV-u
- identificiranje sa agresivnim junacima
- promatranje agresije svojih roditelja, prijatelja, junaka
- njihova agresija je na neki način nagrađena
- i sami su objekt agresije

Što kažu stručnjaci?

- Neravnoteža moći
- Pasivnost žrtvi
- Neprijavljivanje zlostavljanja odraslima (povećava se sa porastom dobi)
- Prisutnost odraslih smanjuje zlostavljačko ponašanje
- Slabiji školski uspjeh nasilnika i žrtvi
- Agresivno rješavanje sukoba u obitelji zlostavljača

Razlike u nasilničkom ponašanju s obzirom na dob

- **Dječaci-počinitelji**”direktnih zlostavljanja”
izravni verbalni i fizički napadi
- **Djevojčice**-nedirektivno manipuliranje
prijateljskim odnosima, širenje glasina,
ogovaranje, laganje

Koje su posljedice ?

- Ozbiljne za sve sudionike nasilja
- Žrtvu
- Nasilnika
- Promatrače
- NEMA POŠTEĐENIH!!!

Statistički podaci

- 20% žrtvi izostaje iz škole da bi izbjegla maltretiranje
- 29% ima problema sa koncentracijom
- 20% ima problema sa spavanjem
- Određeni % žrtava počinu samoubojstvo

Dugoročne posljedice za zlostavljače

- Skloni su u odrasloj dobi postati agresivne osobe
- Češće su sudski kažnjavani od svojih vršnjaka

Dugoročne posljedice za promatrače

- Tjeskoba
- Strah
- Nesigurnost

**NASILJE ŠTETNO DJELUJE NA ŠKOLSKO
OKRUŽENJE**

Znakovi koji upućuju da je dijete možda žrtva zlostavljanja

- Promjena osobnosti
- Noćne more
- Vrijeđa, udara, impulzivne reakcije
- Glavobolje, bolovi u trbuhu
- “Nestaju” mu knjige i osobne stvari
- Slabi mu školski uspjeh
- Nervozno je i grize nokte

Kako pomoći žrtvi zlostavljanja?

- **Razgovarajte sa djetetom**

- ozbiljno shvatite problem, vjerujte mu
ohrabrite,slušajte

- **Suradujte sa školom**

- nazovite razrednika i objasnite razloge zabrinutosti,
dogovorite dolazak u školu

- objasnite vaša očekivanja u vezi osiguravanja
sigurnosti djeteta u školi

Obilježja djece koje čine nasilje?

- **Osobine:** agresivna, impulzivna, nemaju suosjećanja, žele kontrolirati tuđe ponašanje i imati moć
- **Faktori rizika:** emocionalni odnos roditelja bez topline i suosjećanja za djetetove potrebe, odgoj bez granica, toleriranje agresivnog ponašanja, tjelesno kažnjavanje, nedostatno nadziranje i vođenje djeteta

Kako pomoći djetetu koje se ponaša nasilno?

- Razgovarajte sa svojim djetetom
- Stavite jasno do znanja da nećete tolerirati takvu vrstu ponašanja
- Navedite dijete da razmisli kako popraviti štetu
- Razvijajte empatiju
- Pomognite mu u izgrađivanju socijalnih vještina
- Pojačajte nadzor
- Suradujte sa školom i dogovorite načine kako pomoći djetetu

NAPOR RODITELJA DA SMANJI NASILNIČKO PONAŠANJE DJETETA JE VELIK ULOG ZA NJEGOVU BUDUĆNOST!

Kako pomoći promatraču?

- Pomognite mu da razvije odgovornost za vlastite postupke
- Objasnite da može poduzeti korake u stvaranju sigurnijeg ozračja
- Naučite ga razlici između “tužakanja” i povjeravanja odrasloj osobi
- Naučite dijete pomagati žrtvama

Što škola čini?

- Obaveze škole (prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima...)-ravnatelj, stručni suradnici i razrednici
- Zaustavljaju i prekidaju nasilničko ponašanje prema učeniku, po potrebi uključuju policiju i liječnike
- Razgovaraju s učenikom –žrtvom nasilja i pružaju mu stručnu pomoć i podršku
- Roditelje uključuju u savjetodavne i stručne oblike pomoći
- Razgovaraju sa drugom djecom sa ciljem prikupljanja detaljnih informacija o slučaju
- Nude oblike pomoći i sa djecom koja su svjedočila nasilju
- Razgovaraju i sa učenikom koji je počinio nasilje, ukazuju na štetnost takvog ponašanja i potiču ga na promjenu
- Po potrebi izvještavaju Centar za socijalnu skrb i policiju
- Roditelje učenika koji je počinio nasilje upoznavaju sa događajem, upućuju na savjetodavnu i stručnu pomoć

Što možemo učiniti zajedno?

- Suradnjom roditelja i škole može se utjecati na društveno odgovorno ponašanje mladih i na učenje društvenih i emocionalnih vještina-
- “životnih vještina”:
- Svijest o sebi
- Razumjeti druge
- Donositi odgovorne odluke
- Graditi zdrave odnose

NAŠE VRIJEDNOSTI



I za kraj...

HVALA NA PAŽNJI!